

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและขอเสนอแนะ
การวิจัยเรื่อง "สื่อการสอนชั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษา"

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจและรวบรวมรายการสื่อการสอนชั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษา
เขตการศึกษา 12
2. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูประถมศึกษาต่อการเลือกใช้สื่อการสอน
ชั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร วารสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร
คู่มือครู แผนการสอน สื่อการสอนสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาทั้งของไทยและต่างประเทศ
2. สร้างแบบสอบถามเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยใช้แบบสอบถาม
จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ
 - ตอนที่ 2 เกี่ยวกับรายการสื่อการสอน ซึ่งจะนำมาเป็นสื่อการสอนชั้นพื้นฐาน
ในระดับประถมศึกษา โดยแยกเป็น
 - 2.1 สื่อการสอนที่ใช้ร่วมกันทุกกลุ่มประสบการณ์
 - 2.2 สื่อการสอนที่ใช้แยกตามกลุ่มประสบการณ์ 4 กลุ่ม คือ
 - 2.2.1 กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้
 - 2.2.2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

2.2.3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

2.2.4 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

2.3 การโคมาซึ่งสื่อการสอน วัสดุที่มีในท้องถิ่นและเศษวัสดุที่นำมาผลิตใช้เป็นที่สื่อการสอน และความต้องการของครูในด้านการบริหารและบริการและความรู้เรื่องสื่อการสอน

3. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรประถมศึกษา 2521 มาแล้ว จากโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองของทุกจังหวัดในเขตการศึกษา 12 จำนวนทั้งสิ้น 352 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ได้เลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ออกมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยวิธีทางสถิติดังนี้คือ

4.1 เกี่ยวกับสถานภาพของแบบสอบถามหาการยอดละ

4.2 ในเรื่องเกี่ยวกับการโคมาซึ่งสื่อการสอนและวัสดุในท้องถิ่น เศษวัสดุเหลือใช้นำมาผลิตเป็นที่สื่อการสอน หากาโดยใช้รอยดะ ส่วนในเรื่องสื่อการสอนชั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษา และความต้องการในด้านการบริหารจัดการลดจนความรู้ในเรื่องสื่อการสอน หากาเป็น X̄ และ S.D.

5. หลังจากที่ได้วิเคราะห์ข้อมูล ได้รายการสื่อการสอนชั้นพื้นฐานแล้วสืบราคาในแต่ละรายการเพื่อให้ทราบราคาโดยประมาณ

สรุปผลการวิจัย

1. สื่อการสอนชั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษา

ก. วัสดุที่ใช้ร่วมกันทุกกลุ่มประสบการณ์ ที่มีความจำเป็นมากที่สุด คือ กระดาษบัตรคำ มีความจำเป็นมากที่สุดแก่ กระดาษสีต่าง ๆ สำหรับจัดป้ายนิเทศ กาวลาเท็กซ์ กระดาษเขียนแผนภูมิ (หน้าขาวหลังเทา) เป็กกดกระดาษ กินน้ำมัน กระดาษวาดเขียน

สี่เทียน ปากกาสีเมจิก วิทยุพร้อมเครื่องเล่นเทป กระดาษขาว แลμπรีโยค กระดาษโปสเตอร์บางและหนา สีน้ำ เข็มหมุด ม้วน เทปเปล่า และดีโพลีสเตอร์

ข. สื่อการสอนแยกตามกลุ่มประสบการณ์

1. สื่อการสอนกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ วิชาคณิตศาสตร์ที่มีความจำเป็นมากได้แก่ ชุดเครื่องวัด นาฬิกาจำลองหน้ามีเข็มมีเข็มหมุนได้ ชุดเครื่องตวง เครื่องชั่งน้ำหนักคน ภาพเหรียญและธนบัตรไทย เครื่องชั่งสปริงแบบตั้งชนิดมีจาน ภาพเครื่องชั่งแบบตาง ๆ ทรายางตัวเลขอารบิก 1-9 และ 0 ชุดแบบรูปเรขาคณิต ทรายางตัวเลขไทย ๑-๙ และ 0 ชุดรูปทรงเรขาคณิต ทรายางเส้นจำนวน ไมบรรทัดเรขาคณิต บัตรงานคณิตศาสตร์ของ สสวท. นาฬิกาจำลองหน้าปัด 2 ชั้น มีเข็มหมุนได้ ทรายางเหรียญเงินไทยและธนบัตร กระดานเศษส่วน กระดานเส้นจำนวน ภาพเครื่องตวงมาตรฐาน ลูกคิดแสดงค่าหลักตาง ๆ ทรายางนาฬิกาไม่มีเข็ม ทรายางตาชั่งสปริงไม่มีเข็ม และเครื่องชั่งสองแขนตามลำดับ

2. สื่อการสอนกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ วิชาภาษาไทยที่มีความจำเป็นมากได้แก่ บัตรคำบัตรภาพ ม้วนเทปเพลงตามแผนการสอน ภาพประกอบการสอนตามแผนการสอน ม้วนเทปนิทานประกอบภาพ พจนานุกรมฉบับสำหรับนักเรียน บดลกอย่างพยัญชนะอักษรไทย เครื่องเคาะจังหวะ ฉิ่ง พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน หนุมือ เครื่องเคาะจังหวะกรับ ฉาบ และโหม่งพร้อมที่ตี ตามลำดับ

3. สื่อการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่มีความจำเป็นมากได้แก่ แผนที่ประเทศไทย ภาพประกอบการสอนชุดการทำมาหากิน ภาพประกอบการสอนชุดชาติไทย ลูกโลก ภาพประกอบการสอนชุดตัวเรา แผนที่โครงร่างประเทศไทย ภาพประกอบการสอนชุดจักรวาลและอวกาศ ภาพประกอบการสอนชุดพลังงาน และสารเคมี แผนที่ประเทศไทย แสดงแหล่งทรัพยากร แผนที่ประเทศไทย แสดงภูมิประเทศ แผนที่ประเทศไทยแสดงเส้นกันอากาศเขต แผนที่ประเทศไทย แสดงผลผลิต เข็มทิศ ตัวอย่างแร แผนที่ทวีปเอเชีย แผนที่

ประเทศไทยแสดงความหนาแน่นของพลเมือง แผนที่โครงร่างและภาคภูมิศาสตร์ แผนที่ประวัติศาสตร์ แม่น้ำตึกดาวรูปเกือกม้า เทอร์โมมิเตอร์วัดคนไข้ เทอร์โมมิเตอร์แบบธรรมดาชนิด C ถ่านไฟฉาย แวนขยายเลนซ์ขน หอคอกทดลอง หิ้งเจอร์โลโอดีน ขวดแก้วทนไฟ อ่างน้ำ คางทับทิม กระบอกไฟฉาย แอดกอสต์จุกไข่ หลอดน้ำกาช กาทมน้ำ ที่จับหลอดทดลอง ที่ตั้งสามขา กระจกใส จุกยางปิดหลอดทดลอง แคลเซียมคาร์ไบด์ หลอดไฟขนาดเล็ก (2.4 V) วัดความร้อนเบอร์ 40 เทอร์โมมิเตอร์แบบธรรมดาชนิด R ตะเกียงแอดกอสต์ สายไฟเส้นเล็กและเทอร์โมมิเตอร์แบบธรรมดาชนิด F ตามลำดับ

4. สื่อการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย วิชาพลศึกษาที่มีความจำเป็นมากได้แก่ ลูกฟุตบอลขนาดมาตรฐาน นกหวีด ลูกบอลเบอร์ 5 สำหรับเดนมาร์บอล ลูกบิงปอง ตะกร้า แบดมินตัน สวม หมวกบิงปอง ห่วงยางมาตรฐานสีขาว ทาข่ายสำหรับเดนมวยยาง เข็มกกระโดด ทอภาพ ลูกบอลเบอร์ 3 สำหรับเดนมาร์บอล โม่แบดมินตัน ลูกขนไก่ ตอแทนหมากฮอส โม่คทาวิงดลัด งูไต่บันได และเบาะเล่นยี่ดหนุ่น ตามลำดับ ส่วนสื่อการสอนที่มีความจำเป็นน้อยได้แก่ลูกเทนนิส

5. สื่อการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย วิชาศิลปศึกษาที่มีความจำเป็นมากได้แก่ ภาพชุดประกอบการสอนศิลปศึกษา แผนผังรูปทรงเรขาคณิตสี่ต่าง ๆ พู่กันสีน้ำชนิดกลม เบอร์ 6, เบอร์ 2, เบอร์ 4 พู่กันสีน้ำชนิดแบน เบอร์ 2, เบอร์ 6, เบอร์ 4 พู่กันสีน้ำชนิดกลมเบอร์ 8 และ 12 และสีฝุ่นตามลำดับ

6. สื่อการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย วิชาดนตรีนาฏศิลป์ ที่มีความจำเป็นมากได้แก่ เทปเพลงปลุกใจตามแผนการสอน เทปเพลงเด็กตามแผนการสอน ภาพต่าง ๆ ตามแผนการสอน ภาพท่ารำไทย ภาพเครื่องดนตรีไทย ภาพการแสดงนาฏศิลป์ไทย เครื่องทำจังหวะฉิ่ง ภาพเครื่องแต่งกายนานาชาติ เครื่องทำจังหวะกรับ เครื่องทำจังหวะกระพรวนร้อย ภาพหัวโขนละครไทย เครื่องทำจังหวะลูกแซ็ก เครื่องทำจังหวะโหม่งพร้อมที่ตี ภาพเครื่องดนตรีสากลและซอไทยตามลำดับส่วนที่จำเป็นน้อย ได้แก่ เมโลดิก้า

7. สื่อการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย วิชาจริยศึกษาที่มีความจำเป็นมาก ได้แก่ เพลงตามแผนการสอน และภาพประกอบการสอนตามแผนการสอน

8. สื่อการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ วิชาการงานบ้าน ที่มีความจำเป็นมากได้แก่ ภาพประกอบการสอนชุดเสื้อผ้าและการแต่งกาย ภาพประกอบการสอนชุดอาหารและโภชนาการ ภาพประกอบการสอน ชุดบ้าน และการบริการในบ้าน แก้วน้ำ ถังใส่น้ำ ที่ตักผง มีดหิน เขียง ขอนแกง ทัพพีตักแกง ทัพพีตักข้าว ขอนส้ม ซามอวาง ครกคั้น จานสังกะสีขนาด 8 นิ้ว ไม้กวาดขนไก่ ซามก้นลึก ปากกว้าง 6 นิ้ว จานสังกะสีขนาด 6 นิ้ว ถาดกลมขนาด 12 นิ้ว ถาดสำหรับอาหารขนาด 18 นิ้ว และแปรงทองเหลือง ตามลำดับ

9. สื่อการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ วิชางานเกษตรที่มีความจำเป็นมาก ได้แก่ บัวรดน้ำ ภาพชุดประกอบการสอนเครื่องมือเกษตรประเภทต่าง ๆ วัสดุและการเก็บรักษา จอบชุดดินขนาดเล็กพร้อมค้ำ ภาพชุดประกอบการสอนอาหารของพืช เสียม ภาพชุดประกอบการสอนการปลูกพืชชนิดต่าง ๆ ส้อมพรวนดิน พั่ว คราด มีดค้ายหญ้า ขอนปลูก ตัวอย่างปุ๋ยชนิดต่าง ๆ กรรไกรตัดกิ่งไม้ กรรไกรตัดหญ้า มีดตัดตาตอกกิ่ง และเครื่องพญาชาแมลง แบบกระบอก ตามลำดับ

10. สื่อการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ วิชางานประดิษฐ์และงานช่างที่มีความจำเป็นมากได้แก่ กรรไกรตัดกระดาษขนาด 4 นิ้ว มีดเจ็กตัดกระดาษ กรรไกรตัดกระดาษขนาด 7 นิ้ว ภาพประกอบการสอนชุดการใจเครื่องมือ กรรไกรตัดผ้าขนาด 8 นิ้ว ค้อนตอกตะปุ่นขนาดเล็ก มีดเหลาไม้ขนาดเล็ก คีมตัดลวด เลื่อยฉลุ เข็มโครเชต์ เลื่อยฉลุขนาด 20 นิ้ว และสวานมือขนาดเล็ก ตามลำดับ

11. การได้มาซึ่งสื่อการสอน ครุมีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 67.5 จัดหาสื่อการสอนด้วยการใช้เงินส่วนตัว รองลงมาคือ ครูและนักเรียนร่วมมือกันผลิตสื่อการสอน จากวัสดุท้องถิ่น ร้อยละ 54.68 การจัดซื้อวัสดุสิ้นเปลืองกับเงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 30.31 และ 23.75 ตามลำดับ ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุด

คือ ขอยืมจากสถานศึกษาอื่น เช่น วิทยาลัยครู โรงเรียนอื่น ๆ ร้อยละ 15.93

12. วัสดุในท้องถิ่นและเศษวัสดุที่เหลือใช้ที่นำมาผลิตเป็นสื่อการสอน ได้แก่ เศษกระดาษ เช่น กระดาษสี ต้นไม้ ส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้ ผลไม้ชนิดต่าง ๆ หลอดกาแฟ เมล็ดพืชต่าง ๆ เช่น เมล็ดข้าว เมล็ดถั่ว เมล็ดมะขาม ฯลฯ หิน ทราย กรวด อิฐ ก้อน กระดาษย่นสีพื้น, สบู่, ผงซักฟอก ขวดเปล่า หลอดคาย เศษผ้า ผาซวดต่าง ๆ กานชุป เชือกกล้วย เชือกฟาง กาบมะพร้าว กดองไม้ขีดไฟ ของบุหรี หนังสือพิมพ์ ไม้ไอศกรีม กะลามะพร้าว ขนไก่ ขนนก ขนเป็ด และลูกนุ่น ลูกยาง ตามลำดับ

13. ความต้องการในด้านการรับบริการและความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน ครู ส่วนมากมีความต้องการให้มีการสนับสนุนจากผู้บริหาร โรงเรียนที่เห็นคุณค่าของสื่อการสอน ให้มีห้องอุปกรณ์ หรือศูนย์สื่อการศึกษาของโรงเรียนสำหรับเป็นที่ผลิต เก็บ รักษาและให้บริการด้านสื่อการสอนของโรงเรียน ความรู้ในการผลิตสื่อการสอนจากวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น ให้ทางหน่วยราชการจัดหาสื่อการสอนที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้นเองไม่ได้ ความรู้ในการผลิตสื่อการสอนจากเศษวัสดุ ที่เหลือใช้ ให้มีการจัดงบประมาณด้านสื่อการสอน โดยเฉพาะให้มีการจัดอบรมครู เกี่ยวกับการผลิตการใช้สื่อการสอนเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจให้มีการจัดหาวัสดุสิ้นเปลือง และเครื่องมือสำหรับผลิตสื่อการสอนให้มีการจัดตั้ง ศูนย์สื่อการสอนในระดับ กลุ่มโรงเรียน อำเภอ และจังหวัดให้มีการจัดหาวิทยากรให้คำแนะนำในการผลิตและใช้สื่อการสอนแก่ครู ให้มีเจ้าหน้าที่บริการให้คำปรึกษาแก่ครูในการใช้สื่อการสอน ให้มีโครงการ แผนงาน การประสานงานและวิธีบริหารงานด้านนี้โดยเฉพาะ ให้วิทยาลัยครูเป็นแหล่งบริการสื่อการสอนและให้ครูในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนร่วมกันทำสื่อการสอนนอกเวลาเรียน ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ขอมูลแล้วปรากฏว่า

1. วัสดุที่นำมาผลิตเป็นสื่อการสอนที่รวบรวมกันทุกกลุ่มประสบการณ์นั้น ส่วนมากเป็นวัสดุสิ้นเปลืองที่ต้องใช้งบประมาณในการจัดซื้อหาма เพื่อใช้ในการผลิตสื่อการสอนมาก

ดังนั้น ครูจะต้องรู้จักใช้อย่างประหยัด และเก็บวัสดุที่เล็กใช้ให้เป็นทีโดยอาจจะทำห้องเก็บ โดยเฉพาะหรือเก็บไว้ตามมุมใดมุมหนึ่งของห้องเรียนก็ได้ เพื่อสะดวกในการหยิบมาใช้ในคราวต่อไป

2. สื่อการสอนขั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษาตามกลุ่มประสบการณ์ทั้ง 4 กลุ่ม ครูส่วนมาก มีความคิดเห็นว่าเป็นสื่อการสอนที่มีความจำเป็นมาก ในการนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา 2521 เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดประสงค์ของกลุ่มประสบการณ์นั้น จำเป็นต้องใช้สื่อการสอนมาช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนให้นักเรียนได้มีความรู้ความสามารถตามจุดประสงค์ของแต่ละเรื่องตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้และสื่อการสอนที่ได้จากการวิจัยเหล่านี้ ได้สอดคล้องกับโครงการจัดหาอุปกรณ์การสอนตามหลักสูตรใหม่ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติตามมติของการประชุมสัมมนา เรื่องการอบรมครูวิชาการฯ และการจัดหาอุปกรณ์การสอนตามหลักสูตรใหม่ เมื่อวันที่ 2-4 ธันวาคม 2524 ณ ครูสัมมนาจารย์ พญาไท

3. ครูเป็นจำนวนมากถึงร้อยละ 67.5 ได้สื่อการสอนมาช่วยการใช้เงินส่วนตัวจัดซื้อ และรองลงมาจนวนร้อยละ 54.68 ได้รวมกับนักเรียนผลิตสื่อการสอนจากวัสดุท้องถิ่น ส่วนการจัดซื้อวัสดุสิ้นเปลืองมาประดิษฐ์สื่อการสอนด้วยเงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ จำนวนร้อยละ 30.31 และ 23.75 ตามลำดับ จะเห็นว่างบประมาณในการจัดสรรซึ่งสื่อการสอนที่ทางราชการให้นั้นมีน้อย ทำให้มีสื่อการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการของครู การเรียนการสอนจึงเป็นไปด้วยความยากลำบากเป็นเหตุให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ แต่ครูก็ได้ใช้ความพยายามค้นคว้าโดยการนำวัสดุที่มีในท้องถิ่นนำมาประดิษฐ์เป็นสื่อการสอน ซึ่งถือว่าเป็นความฉลาดและการมีความคิดสร้างสรรค์ของครูควย ส่วนการที่จะขอยืมจากสถานศึกษาอื่น เช่น วิทยาลัยครู โรงเรียนอื่น ๆ นั้น มีจำนวนน้อยมาก คือ 15.93 อาจเป็นเพราะว่าแต่ละโรงเรียนต่างก็ขาดแคลนสื่อการสอน และมีสื่อการสอนอยู่ในวงจำกัด สำหรับที่จะใช้ภายในโรงเรียนของตนเอง สำหรับวิทยาลัยครูนั้นส่วนมากจะเป็นแหล่งบริการด้านความรู้ในการผลิตและใช้สื่อการสอน ที่สำคัญคือ ทางวิทยาลัยอาจจะไม่ได้ประชาสัมพันธ์ให้ทางโรงเรียนได้ทราบก็ได้

4. วัสดุในท้องถิ่นและเศษวัสดุที่เหลือใช้จำนวนมากก็นำมาผลิตเป็นสื่อการสอน ซึ่งเป็นการใช้ของที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์จนความจริงแล้ว การสอนให้โดยดัดกันนั้นไม่จำเป็นจะต้องใช้สื่อการสอนที่ราคาแพง ๆ ครูควรจะให้ทราบนใจและตั้งใจเห็นถึงสื่อการสอนราคาถูกหรือหาได้ง่าย ในท้องถิ่นถึงอุยุรอบ ๆ ตัวเรา โดยครูสามารถที่จะเลือกเอามาจัดเข้าไปในขั้นตอนของการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความที่บุญเกิด ควรหาเวชและวิรุฬห์ ลีลาพฤษ์ โกลดาวไว้อย่างสอดคล้องกัน

5. เนื่องจากทางโรงเรียนส่วนมากจะขาดงบประมาณในการจัดสรรสื่อการสอน ทำให้ขาดแคลนสื่อการสอนที่มีความจำเป็นในการเรียนการสอน ดังนั้น ครูสอนจึงมีความต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนได้สนับสนุนและเห็นคุณค่าของสื่อการสอนกระตุ้นให้ครูมีกำลังใจอยากที่จะผลิตสื่อการสอน โดยพยายามให้มีห้องอุปกรณ์หรือศูนย์สื่อการสอนของโรงเรียนสำหรับเป็นที่ผลิต เก็บ รักษา และให้บริการด้านสื่อการสอน โดยการจัดหาวัสดุสิ้นเปลือง ตลอดจน เครื่องมือสำหรับผลิตสื่อการสอน และมีเจ้าหน้าที่บริการให้คำปรึกษาแก่ครู ต้องการให้ทางโรงเรียนจัดทำโครงการ แผนงาน ด้านสื่อการสอน พร้อมทั้งจัดตั้งศูนย์สื่อการสอนในระดับกลุ่มโรงเรียน อำเภอและจังหวัด เพื่อครูจะได้ร่วมมือกันทำสื่อการสอน และจัดให้มีการอบรมครูโดยมีวิทยากรให้คำแนะนำในด้านความรู้ในการผลิตและใช้สื่อการสอนที่ได้จากวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่นและจากเศษวัสดุที่เหลือใช้เฉพาะเรื่องที่น่าสนใจในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ซึ่งการเปิดอบรมนั้นควรจะได้ทำที่ละกลุ่มประสบการณ์ ไม่ควรอบรมพร้อม ๆ กันหมด จะทำให้ครูเกิดความสนใจในการเลือกเข้ารับการอบรม นอกจากนี้แล้ว ยังมีความต้องการให้วิทยาลัยครูเป็นแหล่งบริการสื่อการสอน เพราะมีปัจจุบันนี้ วิทยาลัยครูต่าง ๆ ได้เปิดสอนนิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษา ผลิตงานหรืออุปกรณ์ที่ผลิตได้ทำออกมาจะนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในระดับประถมได้ และที่สำคัญคือครูมีความต้องการให้ทางหน่วยราชการจัดหาสื่อการสอนที่ทางโรงเรียนหรือครูไม่สามารถจัดทำขึ้นเองได้ เช่น อุปกรณ์การกีฬา เครื่องมือการเกษตร เครื่องมือทดลองวิทยาศาสตร์ เป็นต้น แจมจันทร์ ปรีชาวิชัย และพัชรา อิงคนินันท์ได้ทำวิจัยไว้คล้ายกันเกี่ยวกับเรื่องสื่อการสอน ในส่วนที่เป็นความต้องการของครูนั้นปรากฏว่าผลวิจัยได้สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้นัก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครูใหญ่และครูผู้สอน

1.1 ครูใหญ่ควรจะได้เห็นความสำคัญและสนับสนุนให้ครูจัดทำหรือผลิตและใช้สื่อการสอนใหม่มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ควรเน้นในผลิตสื่อการสอนจากวัสดุราคาเบาหรือวัสดุที่เหลือใช้และหาได้ง่ายในท้องถิ่นของตัวเอง โดยถือว่าการผลิตและใช้สื่อการสอนนั้นเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ

1.2 แต่ละโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน ควรให้มีการจัดโครงการเกี่ยวกับการผลิตและจัดทำสื่อการสอนไว้ในแต่ละปี และสำรวจจากตัวครูผู้สอนก่อนว่า ครูมีความต้องการสื่อการสอนอะไรบ้าง เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน เพราะตามสภาพความจริงแล้วมีโรงเรียนที่มีสื่อการสอนไม่ตรงกับความต้องการของครู จึงทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณปีละมีเงินน้อย เนื่องจากงบประมาณที่ได้มักจะไม่เพียงพอ ครูใหญ่จึงควรหาแนวทางในการที่จะใช้สื่อการสอนที่จำเป็นมาควยวิธีการต่าง ๆ อาจจะทำโดยการขอบริจาคจากวิทยาลัยครู ขอบริจาคจากผู้ประกอบการหรือขอความร่วมมือจากวิทยาลัยครูให้ร่วมกับทางโรงเรียนในการผลิตสื่อการสอน

1.3 โรงเรียนต่าง ๆ ควรจัดให้มีที่เก็บสื่อการสอนตามมีห้องเพียงพอที่ทำการเป็นห้องเก็บโดยเฉพาะ หรือถ้าไม่มีก็อาจจะรวบรวมไว้ในตู้ใยมุมหนึ่งของห้องเรียนได้และควรแยกสื่อการสอนไว้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกในการหยิบใช้ และเก็บรักษาควรจัดเจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบและให้ครูใค้หมุนเวียนกันใช้สื่อการสอนได้

1.4 ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการสอนอย่างละเอียด และปฏิบัติตามแนวที่กำหนดไว้ในแผนการสอนตามหลักสูตรใหม่ ครูควรจะมีการคัดเลือกสื่อการสอนที่มีอยู่แล้ว นำมาใช้ได้อีก หรืออาจจะให้นักเรียนช่วยแบ่งเบาภาระโดยรวมกันผลิตสื่อการสอนตามที่ครูมอบหมาย เช่น ทำงานกลุ่ม เป็นต้น ซึ่งวิธีการนี้นักเรียนจะได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ทำให้ไม่น่าเบื่อ และยังเป็นการเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ปฏิบัติจริงให้กับนักเรียนอีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและอำเภอ

2.1 ควรจัดหางบประมาณมาสนับสนุนด้านสื่อการสอนให้กับทางโรงเรียน ด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งอาจจะจัดกิจกรรม เช่น จัดงานจังหวัด อำเภอ หรือโรงเรียนก็ได้

2.2 ควรขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาช่วยกันผลิตสื่อการสอนที่จำเป็นให้กับโรงเรียน

2.3 ควรจัดให้มีการอบรมเรื่องการผลิตและการใช้สื่อการสอนที่ระบุไว้ในแผนการสอนแต่ละวิชาแก่ครู เป็นประจำทุกปี การอบรมควรมีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และควรทำเอกสารแจกแก่ครูผู้เข้ารับการอบรมด้วย เพื่อครูจะได้นำไปใช้ต่อไป

2.4 ควรจัดให้มีการประกวดสื่อการสอนที่ครูผลิตขึ้น ในวันการประถมศึกษาแห่งชาติทุกปี เพื่อส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อการสอน ให้ครูเห็นความสำคัญและคุณค่าของสื่อการสอน ตลอดจนส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2.5 ควรมีการติดตามผลงานด้านสื่อการสอนและตรวจเยี่ยมโรงเรียนให้ทั่วถึง โดยเฉพาะโรงเรียนที่ห่างไกล เพื่อเป็นแรงกระตุ้นและให้กำลังใจต่อการทำงานของครูใหญ่และครูผู้สอน อันจะมีผลไปถึงการยกระดับโรงเรียนให้มีความทัดเทียมกันในด้านคุณภาพของการเรียนการสอนด้วย

3. ข้อเสนอแนะสำหรับกรมวิชาการ

3.1 กรมวิชาการควรพิจารณาหาสื่อการสอนที่จำเป็นและใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด เพื่อทำแจกแก่ทางโรงเรียนซึ่งไม่สามารถผลิตเองได้ และควรจัดส่งให้ทั่วถึงทุกโรงเรียน ควรเป็นสื่อการสอนที่คงทนแข็งแรงพอสมควรสามารถใช้ได้นาน

3.2 ควรจัดพิมพ์หนังสือหรือเอกสารเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอน ราคาเบา จากวัสดุที่เหลือใช้ และหาโคงายในท้องถิ่น โดยเน้นให้ครูสามารถผลิตได้เอง อยางง่าย ๆ เพื่อให้ครูใช้เป็นแนวทาง และแจกจ่ายให้กับทางโรงเรียนต่าง ๆ ให้ทั่วถึงทั้งประเทศ

3.3 กรมวิชาการควรมีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการผลิตและ

ใช้สื่อการสอนอยู่เสมอ ๆ โดยอาจจะเผยแพร่ทางหนังสือ วารสาร วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น เพื่อให้ครูได้รับความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ

4. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะทำการวิจัยครั้งต่อไป

4.1 ควรจะได้ทำการวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้ ตั้งแต่ชั้น ป.1-ป.6 เมื่อหลักสูตรประถมศึกษา 2521 เปิดใช้ครบทุกชั้นแล้ว

4.2 ควรจะได้ทำการวิจัยเรื่องเดียวกันนี้ ในระดับมัธยมศึกษา

4.3 ควรจะได้ทำการวิจัยเรื่องเดียวกันนี้ ในเขตการศึกษาอื่น ๆ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย